

vito

vision on technology

26/03/2010

Zet Cradle to Cradle de nieuwe krijtlijnen uit voor duurzame producten?

Dr. Karl Vrancken – projectenmanager - VITO

VITO – Unit transitie energie en milieu

- » Energie en emissie modellering en monitoring
  - » Bv. energiescenario's 2050
- » Transport en mobiliteit
  - » Bv. ecoscore
- » Duurzaamheidsevaluaties
  - » BBT Kenniscentrum
  - » EMIS website
  - » Duurzame producten en processen: LCA, Ecodesign, input/outputmodellering,...

De vragen

- » Wat is cradle to cradle?
- » Wat zijn de sterktes en zwaktes van het concept?
- » Hoe gaan we er in Vlaanderen mee om?

Het Kader

DVD

De mens in het hart van de natuur

Ter gelegenheid van de release van 'Home' stelt Fraai een reeks dvd's voor. Ze zijn gebund, geschreven of becommentarieerd door mannen en vrouwen die zich, net als Yann Arthus-Bertrand, dagelijks inzetten om ons ervan bewust te maken welke impact ons gedrag heeft op de natuur en dus ook op ons dagelijks leven. Anderen graven in het verleden om uit te zoeken hoe we in de huidige situatie zijn beland.

Hun leiderschap is duidelijk: de mens moet in het hart van de natuur blijven en mag er root of vervreemden, om te vermijden dat zijn wereld onomkeerbare schade oploopt.

Anderzijds zijn hun getuigenissen hoopvol: ze tonen ons dat we ook tot het beste in staat zijn.

Ontdek de natuur of speelfilm selectie van meer dan 10 referentie's beschikbaar!

Red de planeet -10%

ENVIRO BATTERY

BOTTLE CATAMARAN

TECHNO CALYPS €7,99

MICROCOSMOS €7,90

THE TRAVELLING BIRD €7,90

OUR DAILY BREAD €11,90

THE 11 HOUR €7,99

Mondwinnig €6,99

CONGO RIVER €8,99

DE WERELD VOLGENS MONSANTO €12,99

ART AND THE WORLD €25,99

MARCH OF PENGUINS €6,99

DARWIN'S NIGHTMARE €7,99

© Je vindt deze aanbiedingen op www.fraai.nl

BOEKEN

Red de planeet -10%

Naar aanleiding van 'Home', het schitterende project van Yann Arthus-Bertrand, stelt de Fraai-boekenafdeling je een reeks titels voor rond milieubewustzijn en duurzame ontwikkeling.

HOME

LES OUFANEN

SUZANNEN

HITTE

DE LANTERNE GENEBIE

300 DAGEN OP AARDE VANUIT DE BOMMEL 2

AARDE

300 DAGEN LEVEN OP AARDE

GA VOOR GROEN

CRADLE TO CRADLE

GA JE NIET IJDELIJG FLATER

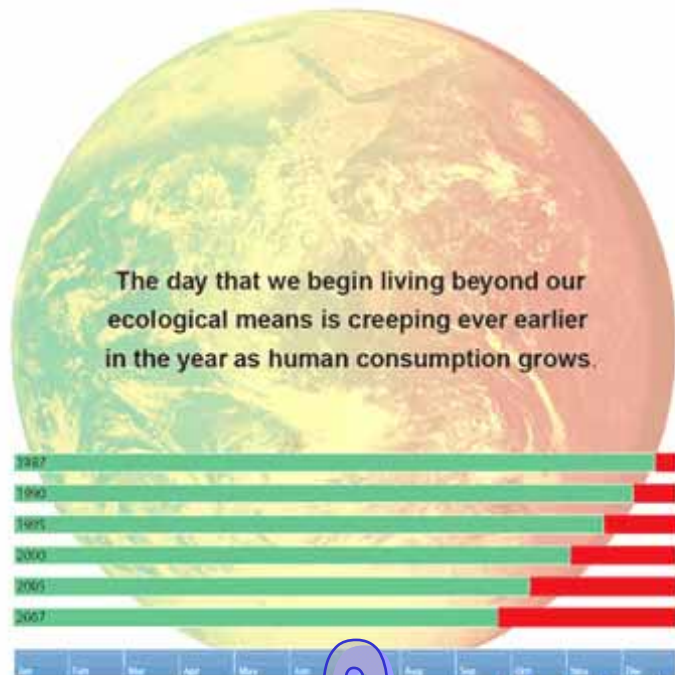
AARDE

Principiële € 4,95

© Je vindt deze aanbiedingen op www.fraai.nl

Hoe verder?

Sense of urgency??

De wereld zal zich niet voorbij zijn huidige crisistoestand kunnen ontwikkelen als we van de denkwijzen blijven uitgaan die de crisis juist hebben veroorzaakt

Albert Einstein

Tien jaar geleden zou Al Gore zijn weggelachen. Nu is de tijd rijp. We zijn het groene tipping point voorbij

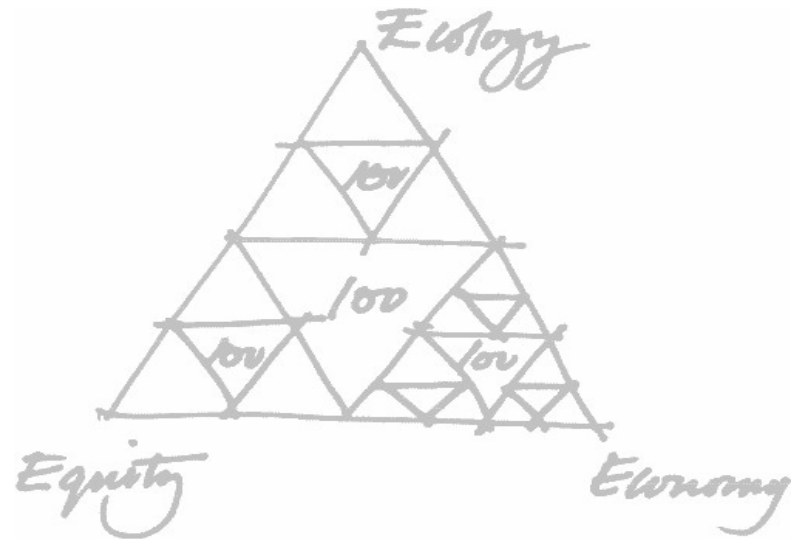
Geert Noels (2009)

Uitdagingen

- » Overgang van afval en grondstoffen naar (duurzame) materialen-concept
- » Duurzaam materialenbeheer centraal in product en proces design
- » Duurzame concepten zijn geïntegreerd van aard

Werken aan duurzaamheid integrale benadering

- » Milieu
- » Economie
- » Sociale gelijkheid

P - P - P + P

Werken aan duurzaamheid

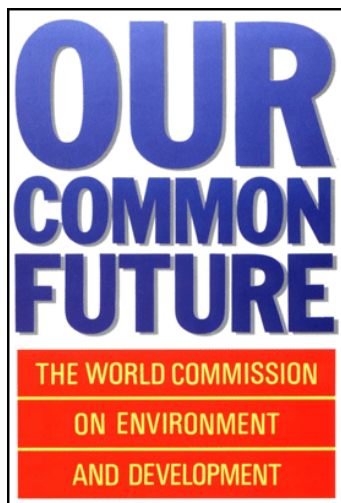
- » Tools
  - » Levenscyclusanalyse
  - » Stofstroomanalyse
  - » Kosten-baten analyse
  - » Ecologische voetafdruk
  - » Ecodesign
  - » BBT-analyse (beste beschikbare technieken)
  - » .....

- » Eco-efficiëntie

Werken aan duurzaamheid

» Theorie

Sufficiency - 1970

Duurzame ontwikkeling - 1986

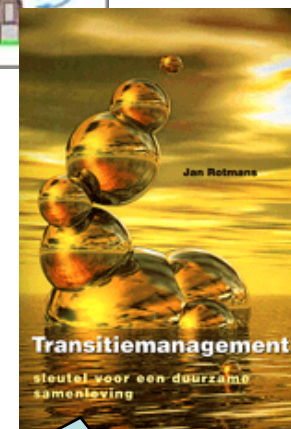
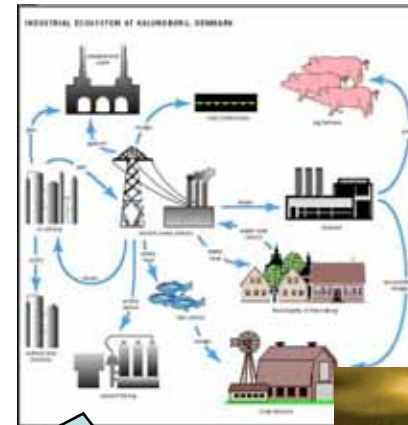
Product-dienst systemen – 1986

Industriële ecologie - 1989

Eco-efficiency - 1992

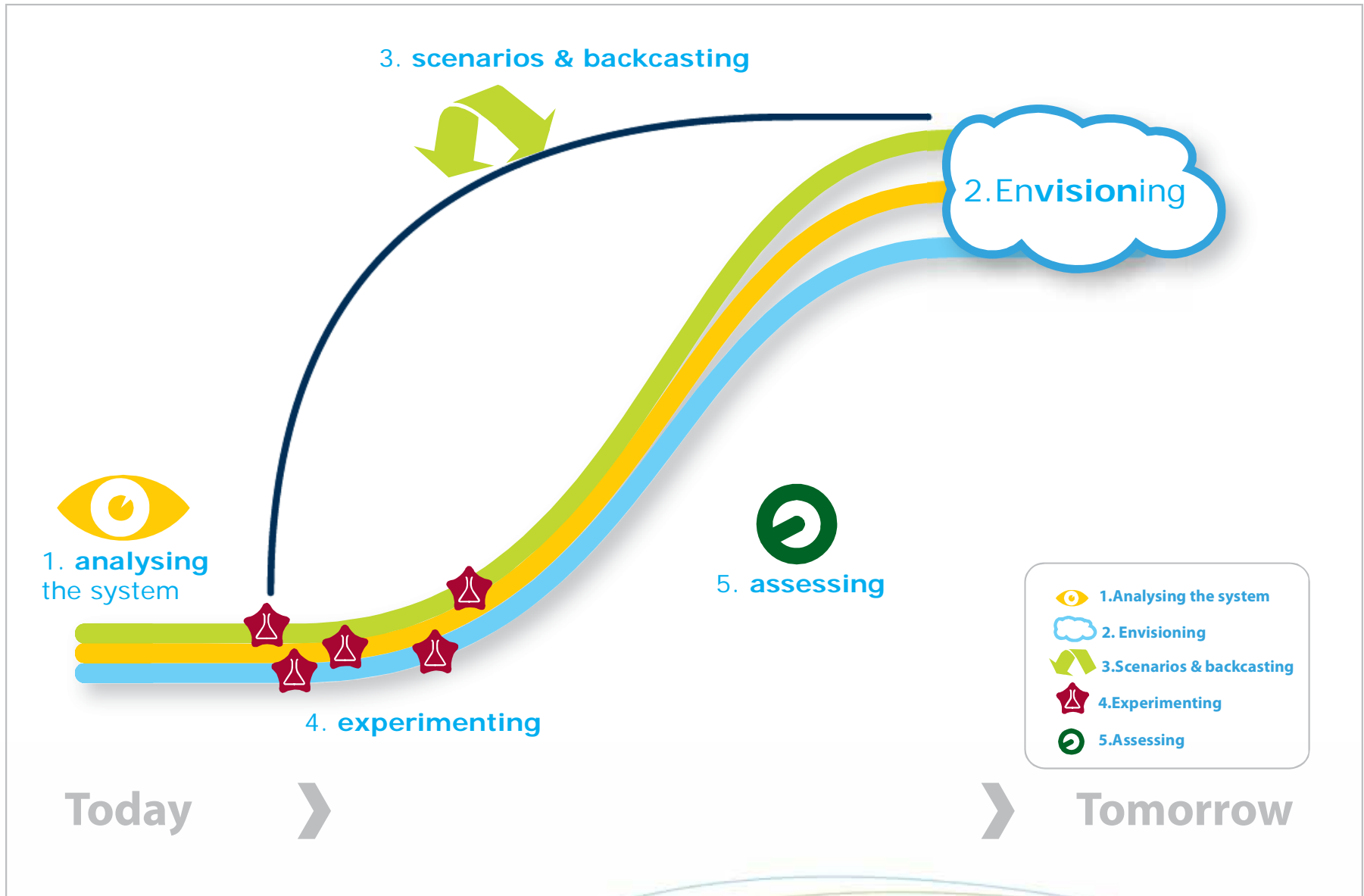
Cradle to cradle - 2002

Transitiemanagement - 2003

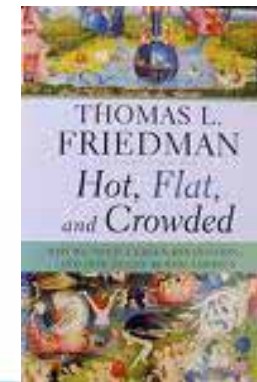
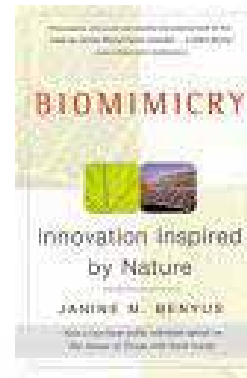
Transitie

- » Transitie is een gradueel **continu proces** van maatschappelijke **verandering**, waarbij de **maatschappij** (of een complex deelsysteem ervan) **structureel** van karakter verandert

Nood aan

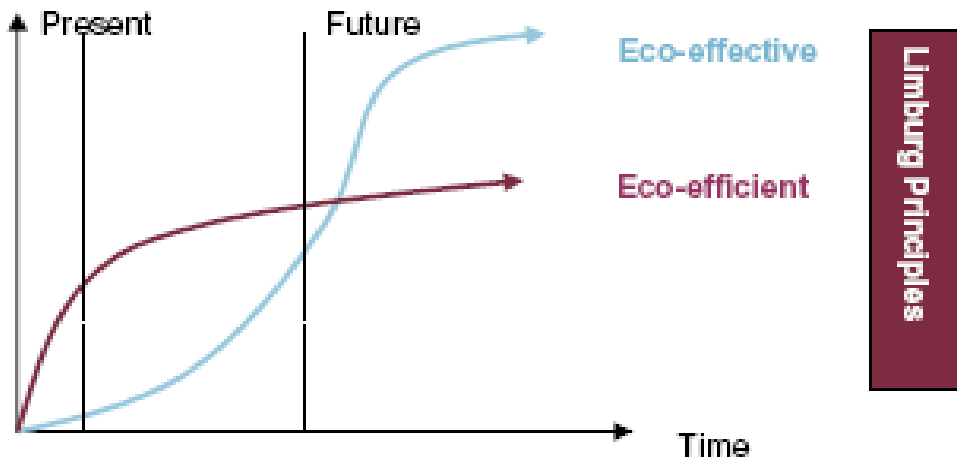
- » Multi-disciplinaire benadering
- » Evaluatie-instrumenten
- » Beleid

- » Duidelijke, sprekende beelden

We moeten er simpelweg voor zorgen dat we alleen nog materiaal gebruiken dat weer in de kringloop een plaats krijgt.

William McDonough

Cradle to cradle

- » *Afval is voedsel*
- » *Gebruik wat de zon biedt*
- » *Geniet van diversiteit*

- » Eco-effectiviteit
- » (Hoogwaardige) kringloopsluiting
- » Producten met positieve impact
- » Chemie ten dienste van mens en milieu

Kansen

- » Herdenken van producten en processen
  - » Grondige vernieuwing
  - » Durf om te innoveren
  - » Produceren is goed!
  - » Positief Toekomstbeeld
-
- » Omarmd door industrie (?) en overheid
- Milieu – Techniek - Economie**

Uitdagingen

- » Overgangsmaatregelen :
tijdelijke opslag?
- » Energieverbruik
- » Logistiek & Transport
- » Levenscyclusanalyse
- » Commercieel label

**Noodzaak om de
uitdagingen van C2C
aan te pakken in een
open
wetenschappelijk
debat**

**VITO denktank
over C2C:**

Steunt de motiverende
kracht van C2C concept
met zijn hoog
ambitieniveau...

**...MAAR VITO
wil duidelijkere
criteria voor
energie,
logistiek en
beheer van niet
C2C-producten**

materials
supply

energy
supply

physical
environment

mobility &
transport

manufacturing

service
provision

communication

housing

feeding

caring

recreating

Generic functions

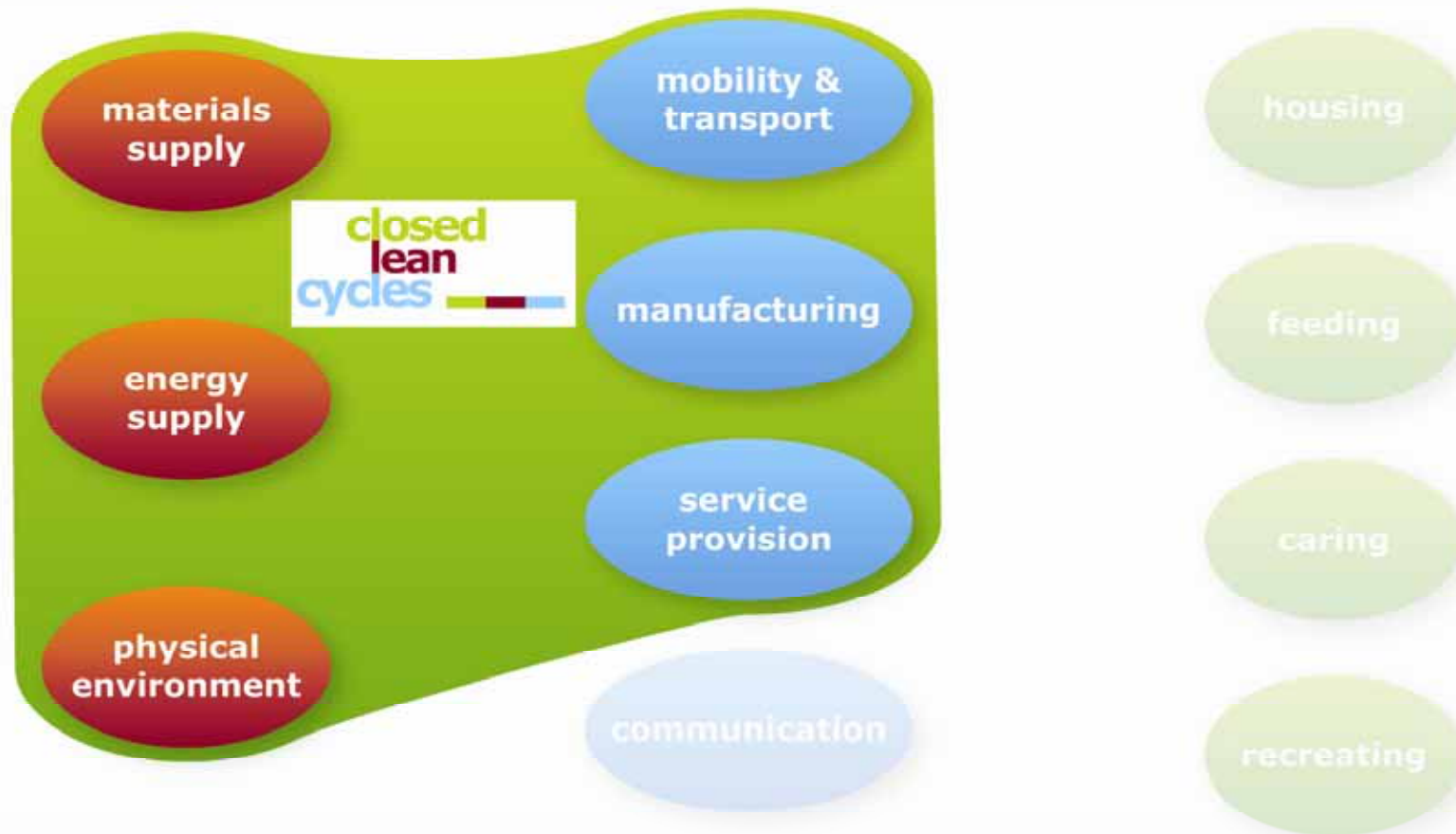
(necessary for all activities in society)

Intermediate functions

(transforming or creating necessary conditions)

End use functions

(meeting people's/consumer's needs and demands)

» break out of resources niche – **towards system approach**

Vlaanderen in actie?

- » Transitie duurzaam materialenbeheer – Plan C
  - » Diensteneconomie
  - » Materiaalkennis en innovatie
  - » Hoogwaardige kringlooeconomie
    - » Doordachte cradle to cradle
    - » Nieuw types ondernemingen
  - » Maatschappelijke verantwoordelijkheid
  - » Netwerking
  - » Internationale samenwerking

PLAN C ACCELEREERT

2030

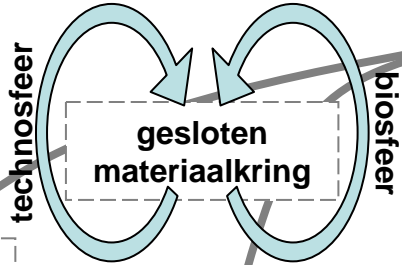
uitgebreide
materiaalverant-
woordelijkheid

afval als grondstof

omgekeerde logistiek

zicht/control
materiaalstromen

kleinere
transparante
materiaalkringen

biomimetic
materialen

biobased
materialen

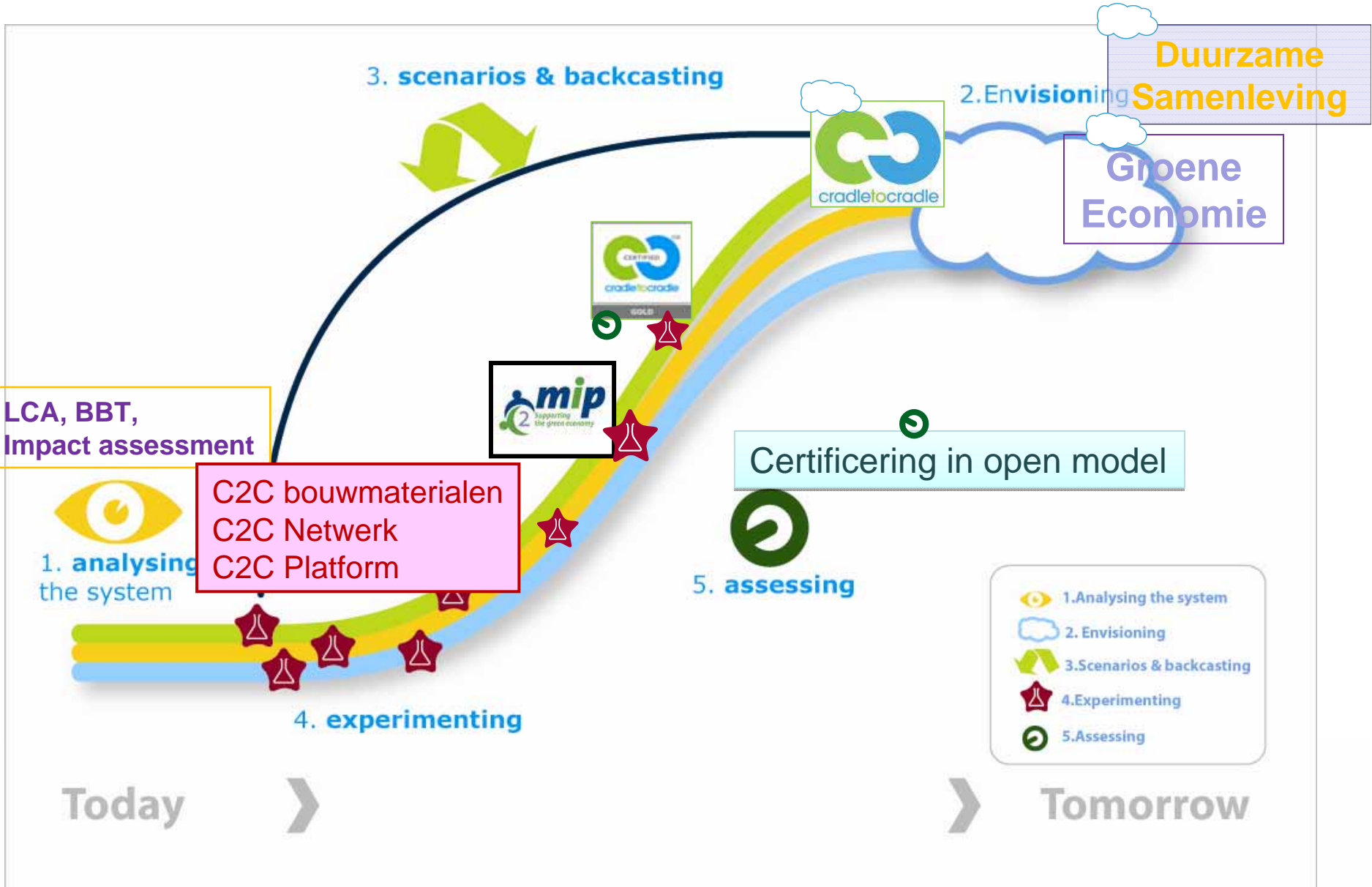

2008
ondoorzichtige,
oncontroleerbare
en globale
materiaalstromen

Vlaanderen in actie?

- » Transitie-arena's
  - » Plan C, DuWoBo
- » C2C in de **bouw** – duurzaam bouwen op wijkniveau – VITO/OVAM
- » Interreg Cradle to cradle **netwerk** – OVAM, VITO, CDO, ...
- » C2C **Platform** – Sustenuto,..
- » EU Framework contract on sustainable resources management – VITO,...
- » MIP 2 onderzoeksprojecten
- » ? **Certificering** in open model?

Vlaanderen in actie?

- » En u?
  - » Nieuwe producten/materialen
  - » Gesloten kringlopen
  - » Procesinnovatie
  - » Product-dienst systemen
  - » Industriële netwerking

Niet het eindpunt, maar de reis ernaartoe is wat echt telt

Contact:
Karl Vrancken
VITO
Boeretang 200 – 2400 Mol
014 33 58 92
Karl.Vrancken@vito.be